

‘IK WILT TUSSEN DE WERKEN LEVEN’

Door Michou Basu
Fotografie: Carli Hermès

CV

Geboren
in Wormerveer

1981
Afgestudeerd
aan het AMFI,
Amsterdam
Fashion
Institute

1988
Richt
agentschap
Toonbeeld
op (wordt later
Unit c.m.a.)

1996
Richt Unit NY
op

2012
Richt met
Jasper Bode
The Ravestijn
Gallery op

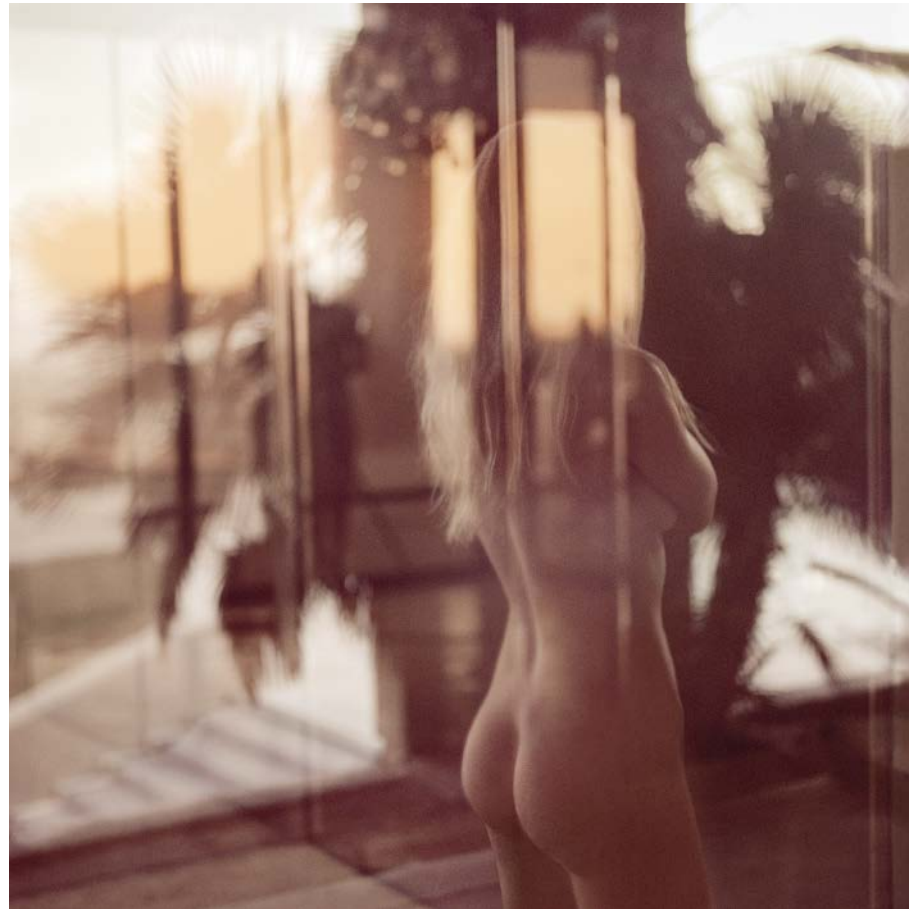
2018
Viert dertig-
jarig jubileum

Narda van 't Veer vertegenwoordigt beroemde fotografen als Carli Hermès en Robin de Puy. En ze verzamelde jarenlang werken van bekende en minder bekende fotografen. Een bezoek aan haar woonboerderij.

interview

In de keuken hangen foto's van Mat Collishaw, in de slaapkamer een echte Marlene Dumas en een werk van Alice Springs, in de woonkamers Helmut Newton en Bruce Weber, op de wc diverse kleinere werken. Dit is het huis van Narda van 't Veer, een woonboerderij in Monnickendam, onder de rook van Amsterdam en tussen de weilanden. Hier woont ze met haar vrouw, antiquair Ingeborg Ravestijn, en de honden Kathy en Luna. Overal waar je kijkt in het huis zie je foto's, van minder bekende fotografen tot klinkende namen. Sommige ingelijst aan de muren, andere staan op de grond, tussen antieke vazen, oud glaswerk, met zebra print beklede stoelen en rijen fotoboeken. Van 't Veer: 'Ik zou de boeken kunnen archiveren, maar ik wil tussen de werken leven.'

Van 't Veer (58) is een autoriteit op het gebied van fotografie. Van kijken en scouten maakte ze de afgelopen dertig jaar haar werk. Ze werd een toonaangevende smaakmaker,

die van onbekende talenten successen wist te maken. Fotografen Carli Hermès, Scheltens & Abbenes en recentelijk Carlijn Jacobs zijn daar slechts een paar voorbeelden van. Van haar pionierswerk plukt ze nu de vruchten: haar smaak en gevoel voor esthetiek zijn tot in het buitenland bekend. Maar van arrogantie of zelfingenomenheid is niets te merken. 'Dat een duo als Freudenthal/Verhagen internationaal scoort, is een fijne bevestiging dat ik het goed heb gezien.'

Haar interesse voor fotografie werd gewekt toen ze een foto van Guy Bourdin in een etalage zag. 'Hij fotografeerde de campagnes voor schoenontwerper Charles Jourdan', zegt Van 't Veer aan de lange keukentafel, met daarop ook foto's, kristallen schalen en kandelaars. 'Ik was pas zestien, maar viel voor de schoonheid van de foto en bedacht dat ik in die wereld wilde wer-

Hierboven:
'Talisa Soto, Boxing', 1983, van Bruce Weber, uit Van 't Veers privécollectie.

Linksboven:
'Mirage II', 2012, van Mona Kuhn, bij The Ravenstijn Gallery, Amsterdam.

Links: Van 't Veer thuis voor 'Horse and Rider', 2012, van Freudenthal/Verhagen. **Hieronder: 'Randy #027857', 2017, van Robin de Puy, bij The Ravenstijn Gallery.**

ken.' Dat gevoel voor schoonheid werd versterkt door de boetiek in het Noord-Hollandse Wormerveer waar ze werkte en waar kleding van Mugler, Montana en Cavalli werd verkocht. 'Ik mocht mee op inkoop in Parijs, daar zag ik hoe spannend de modewereld was. Ik wist zeker dat ik er onderdeel van wilde zijn.' In Parijs kreeg ze via een fotograaf van De Telegraaf toegang tot de shows om er zelf te fotograferen. 'Die shows waren niet zo hysterisch als nu. Fotografen zaten pal langs de catwalk. Ik zat op m'n knieën voor Anna Wintour, die was toen ook nog niet zo bekend.'

Ze opende een studio in de Amsterdamse Jordaan, waar ze onder de naam Toonbeeld voor modeklanten als Amici etalages en campagnes verzorgde. Voor een van die klussen werkte ze samen met de toen nog onbekende fotograaf Carli Hermès. 'Hij had al een agent, maar ik schroomde niet om hem te vertellen dat hij zijn belangen niet goed behartigde. Daarop zei Carli: "Als jij het beter kunt, waarom doe jij het dan niet?" Toen ben ik fotoagentschap Toonbeeld (later Unit c.m.a., red.) begonnen, dertig jaar geleden.' Ze glimlacht als ze terugdenkt aan die pionierstijd. De talenten die ze toen omarmde, blijken nog steeds relevant en suc-

**Narda van 't Veer
thuis in haar
woonboerderij, te
midden van haar
privécollectie.**

cesvol. Carli Hermès, die ze nog steeds managet, was onlangs in het nieuws met de controversiële (mannen die zoenen) campagnebeelden voor het merk Suitsupply.

Ze ontwikkelde haar oog voor fotografie door simpelweg veel te zien. 'Ben ik in Istanboel, dan verdiep ik me in Turkse fotografen en koop ik hun boeken. Onlangs was ik in Mexico en daar doe ik hetzelfde. Elke reis sleep ik me een breuk aan die fotoboeken. Ik heb er intussen duizenden.'

Terwijl we verder door het huis wandelen, zegt ze: 'Ik hou van origineel en oorspronkelijk werk. Naakten en stills, waarbij goed is nagedacht over compositie en emotie.' We staan stil voor een foto van de Amerikaanse Collier Schorr, wier fotografie ook is aangekocht door het MoMA in New York. 'Haar werk raakt me.' Dat geldt, zegt ze, ook voor het Nederlandse duo Freudenthal/Verhagen. Hun 3D-foto *Horse & Rider* (3D doordat de stoffen rok aan de foto is bevestigd) heeft een prominente plek aan de muur. 'Ik zoek altijd een bepaalde energie in de foto's, er moet iets gebeuren.' Robin de Puy, de huidige Fotograaf des Vaderlands, die door Van 't Veer wordt vertegenwoordigd, is een andere favoriet. 'Haar werk is heel puur en verveelt nooit. Kijk naar de ogen in haar foto's. Daar speelt iets. Haar beelden vertellen meer over haarzelf dan over haar onderwerp.'

Tussen het managen van de talenten door begon ze jaren geleden

**'Ben ik in Istanboel,
dan verdiep ik me in
Turkse fotografen. Elke
reis sleep ik me een
breuk aan fotoboeken'**

werk van onbekende, beginnende kunstenaars te kopen. 'Elke keer een paar prints van beelden die me inspireerden. Gewoon uit liefde voor fotografie. Dertig jaar later heb ik een leuke verzameling.' Wie de kans krijgt haar collectie te bewonderen – Van 't Veer geeft regelmatig lezingen over fotografie bij haar thuis – ziet naast beelden van eerdergenoemde fotografen, ook werk van Annie Leibovitz, Helmut Newton en Erwin Olaf. 'Allen zijn fotografen met een superduidelijk handschrift en een direct herkenbare stijl. Ik omring me graag met deze aantrekkelijke beelden.'

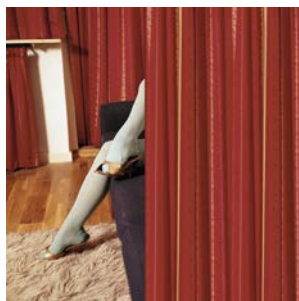
Fotografie is populair als verzamelobject. 'In Amerika is dat al langer gaande. Pas sinds een jaar of vijf spreken we in Europa over fotografie als "the new painting" en zijn mensen er serieus gaan collectioneren.' Ook in ons land, al is de interesse in fotografie nog niet zo groot als over de grens. 'Veel Nederlanders vinden fotografie te duur. In hun beleving is fotografie een plaatje dat je zo eventjes maakt. Onzin natuurlijk, maar de prijs van een schilderij wordt sneller begrepen. Mensen zien de penseelstreken, fantaseren er een morsig atelier bij waar de kunstenaar dagenlang creëert en dan snappen ze de moeite en de prijs die eraan hangt. Maar een goede foto is net zo boeiend en intensief om te maken als een goed schilderij.'

Gelukkig merkt ze een verandering in die houding. 'Met dank aan de goede musea: Foam, Huis Marseille, Fotografiemuseum Den Haag, zelfs het Bonnefantenmuseum. Fotografie wordt eindelijk erkend als kunstvorm. Het Gemeentemuseum in Den Haag

'In de beleving van veel mensen is fotografie een plaatje dat je zo eventjes maakt. Onzin natuurlijk'

Met fotograaf Carli Hermès, die de aanleiding vormde voor fotoagentschap Unit c.m.a..

Hierboven: 'Babel', 2016, van Nico Krijno; daarboven: 'Drape (Colour II)', 2011, van Eva Stenram, beide bij The Ravestijn Gallery.

heeft een extra vleugel ingeruimd voor fotografie, dat is een teken dat bezoekers er meer aandacht voor hebben. Ed van der Elsken was vorig jaar de kijkcijferhit van het Stedelijk Museum Amsterdam.'

De huidige trends in fotografie zijn levensechte portretten waarop niks is weggepoetst, en zogeheten conceptfotografie. Dat wil zeggen dat er wordt gefotografeerd volgens een strak omlind idee. 'Dit zijn geen snel geschoten foto's, maar verhalen met veel lagen, waar goed over is nagedacht. De Nederlandse Dana Lixenberg enceneert zo haar portretten. En het duo Scheltens & Abbenes werkt ook op die manier; zij interpreteren, knippen, plakken, voegen toe en nemen weg. Ze onderzoeken echt.'

In de modiefotografie mist ze dat onderzoekende. 'Modiefotografie is echt een vak apart. Maar ik mis bij de huidige generatie de oorspronkelijkheid. Vroeger had de fotograaf oog voor wat er voor de camera gebeurde en had hij of zij ook verstand van de kleding. Die connectie tussen beeld en inhoud zie ik minder.'

Ook vindt Van 't Veer het jammer dat je het handschrift van veel fotografen amper herkent. Dat komt volgens haar deels door de techniek. 'Gek genoeg ontstond door toeval vaak het handschrift van de fotograaf. Vroeger zagen we pas tijdens de lunch op de negatieven of een contactvel of we op de goede

weg waren. Daardoor ontstond iets van mystiek en spontaniteit. Nu zie je meteen resultaat op het scherm, maar het onverwachte is weg.'

Twee jaar geleden werd ze benaderd om jurylid van World Press Photo te worden. 'Eervol en bijzonder, omdat de prijs een goede naam en reputatie geniet en er louter internationale juryleden zijn.' Tijdens het jureren bekeken ze minstens tienduizend foto's. 'Ik merkte dat ik snel kon hakken: deze wel, deze niet. Puur intuïtief.' Onlangs is ze toegetreden tot de raad van toezicht van World Press Photo. 'Daar ben ik heel blij mee. Het is fijn om op hoog niveau te kijken.'

Want dat kijken verzadigt haar nooit. Daarom kijkt ze ook op Instagram. 'Geweldig platform. Ik kan er de hele dag mee bezig zijn, elke keer zie ik weer iets nieuws. Zo scout ik nieuw talent.' Zoals Carlijn Jacobs, die ze inmiddels vertegenwoordigt. En via Instagram ontdekte ze ook de collages van Katrien de Blauwer en de geënceneerde zwart-witfoto's van de Zweedse Eva Stenram. 'Zij maakt onder meer van oude foto's en negatieven nieuw werk door ze te knippen, plakken en opnieuw te componeren.'

Omdat het bleef kriebelen begon ze naast Unit c.m.a. The Ravestijn Gallery, met Jasper Bode, die lang de agent was van fotografenduo Inez van Lamsweerde en Vinoodh Matadin. Je ziet er vooral hedendaagse kunstfotografie van talenten als Jan Rosseel, Nico Krijno en Mona Kuhn. Heeft ze nog meer ambities? 'Ik zou Unit over de grens willen runnen', zegt ze na een paar minuten stilte. 'In het verleden had ik een agentschap in New York, maar toen kwam 11 september en ben ik alles kwijtgeraakt. Ons kantoor zat op vijftig meter van het WTC. Toen de zuidtoren instortte, raakte ons pand bedolven onder het puin.' Een nieuwe poging in de VS ziet ze wel zitten, maar dan liever in Los Angeles. 'Want daar zitten de meeste creatieven.' □